

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

April 2022

Ključni poudarki¹

- Primanjkljaj državnega proračun je po začasnih podatkih v prvih treh mesecih 2022 znašal -260 mio EUR, brez neposrednega učinka COVID ukrepov pa bi imel državni proračun presežek v višini 15 mio EUR.
- Saldo državnega proračuna je v obeh primerjavah boljši kot v enakem obdobju lani, kar je predvsem posledica rasti prihodkov ob okrevanju gospodarske aktivnosti.
- Prihodki so bili v prvih treh mesecih 2022 medletno višji za 27,1 %, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov pa so bili višji za 25,4 %.
- Odhodki so bili v prvih treh mesecih letos medletno nižji za -9,6 %, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov v višini 315 mio EUR pa bi bili za 10,3 % višji.
- Skupni obseg odhodkov državnega proračuna za COVID ukrepe od marca 2020 do konca februarja letos znaša 5.107 mio EUR, od tega v prvih treh mesecih letos 315 mio EUR.

¹ Fiskalni svet bo pregled realizacije državnega proračuna po metodologiji denarnega toka in COVID ukrepov še nadalje objavljial v redni mesečni publikaciji, ob pogoju, da bodo podatki tudi v bodoče razpoložljivi. Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 4. 4. 2022. Poleg Ministrstva za finance se želimo za sodelovanje in posredovanje podatkov zahvaliti tudi FURS.

Državni proračun januar–marec 2022²

- Marca je **primanjkljaj državnega proračuna** po začasnih podatkih znašal -353 mio EUR, skupaj v prvih treh mesecih letos pa -260 mio EUR. Brez neposrednega učinka COVID ukrepov je presežek državnega proračuna v prvih treh mesecih znašal 15 mio EUR.³
- **Prihodki** so bili v prvih treh mesecih letos za 27,1 % višji kot v enakem obdobju lani.⁴ Visoka rast je delno posledica učinka osnove, ko so bili v enakih mesecih lani zaradi omejitvenih ukrepov prihodki precej nizki, delno zaradi visokega domačega povpraševanja oziroma hitrega okrevanja, delno pa tudi zaradi prejetega preostanka predplačil prve tranše sredstev NOO.⁵
- K medletni rasti prihodkov največ prispevajo prihodki od DDV (okoli tretjino). Ti so tudi za okoli 150 mio EUR višji kot v prvih treh mesecih 2019. Rast prihodkov od dohodnine se je ob izteku izplačil dodatkov, ki so bili na začetku lanskega leta precej visoki, znatno umirila. Kljub temu so ti prihodki za okoli 110 mio EUR višji kot v enakem obdobju predkriznega leta 2019. Prihodki od DDPO, ki so bili v enakem obdobju lani zaradi omejitvenih ukrepov nizki, še beležijo razmeroma visoko rast. Zaradi ukrepa vlade je razmeroma nizka rast prihodkov od trošarin, saj so se te z začetkom februarja znižale zaradi visokih cen energentov. V prihodnjih mesecih

Tabela 1: Državni proračun

	januar-marec				april-december							
	2021	2022	sprememba		2021	2022*	sprememba		2021	2022**	sprememba	
			2022 na 2021				2022 na 2021				2022 na 2021	
			v mio EUR	v %			v mio EUR	v %			v mio EUR	v %
Prihodki	2.412	3.066	654	27,1	8.762	8.403	-359	-4,1	11.174	11.469	295	2,6
DDV	806	1.068	262	32,4	3.425	3.131	-293	-8,6	4.231	4.199	-32	-0,8
Trošarine	308	327	19	6,1	1.162	1.136	-26	-2,2	1.470	1.463	-7	-0,5
Dohodnina	407	468	61	15,0	1.106	1.039	-68	-6,1	1.514	1.507	-7	-0,4
DDPO	202	247	45	22,1	913	807	-105	-11,5	1.115	1.054	-61	-5,4
EU sredstva	232	398	166	71,5	715	1.275	560	78,4	947	1.673	726	76,7
Nedavčni	187	212	26	13,7	631	290	-341	-54,1	818	502	-316	-38,6
Drugi prihodki	269	346	77	28,5	809	723	-86	-10,6	1.079	1.070	-9	-0,8
Odhodki	3.677	3.326	-351	-9,6	10.576	10.614	38	0,4	14.254	13.940	-314	-2,2
Stroški dela skupaj	1.067	863	-204	-19,1	3.142	2.940	-202	-6,4	4.209	3.803	-405	-9,6
Transferi posam. in gospodinjstvom	836	471	-366	-43,7	1.696	1.207	-489	-28,8	2.532	1.678	-855	-33,8
Izdatki za blago in storitve	272	361	88	32,3	1.251	984	-267	-21,3	1.523	1.344	-179	-11,7
Investicije	125	145	21	16,8	1.114	2.146	1.032	92,6	1.238	2.291	1.053	85,0
Tekoči transferi v sklade soc. zav.	290	405	115	39,7	1.060	1.056	-4	-0,4	1.350	1.461	111	8,2
Subvencije	287	176	-111	-38,7	528	384	-145	-27,4	815	559	-256	-31,4
Obresti	386	333	-52	-13,6	341	350	9	2,7	727	683	-43	-6,0
Plačila sredstev v Proračun EU	197	182	-15	-7,7	431	398	-33	-7,7	629	580	-49	-7,7
Drugi odhodki	218	391	173	79,2	1.013	1.150	137	13,5	1.231	1.541	310	25,2
Saldo	-1.266	-260	1.006		-1.814	-2.212	-397		-3.080	-2.472	608	

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno gibanje, da so dosežene projekcije MF. ** Sprememba proračuna 2022 (okt. 21).

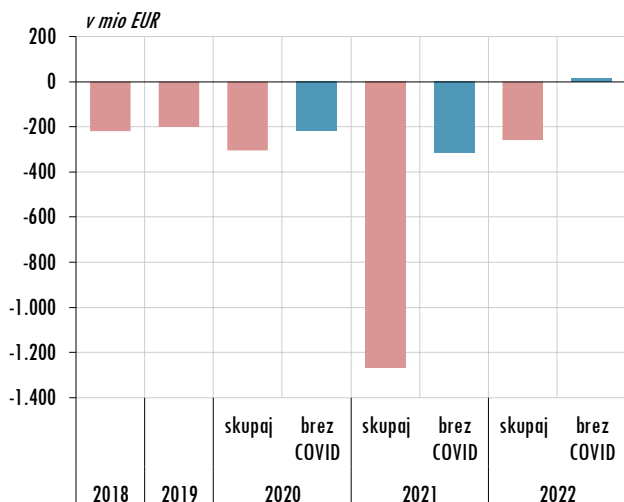
² Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/#>.

³ Razlika med obsegom COVID ukrepov in njihovim vplivom na saldo državnega proračuna je posledica z EU sredstvi financiranih odhodkov za COVID ukrepe, ki jih pri oceni salda brez učinka COVID ukrepov odštejemo od objavljenih prihodkov od EU sredstev.

⁴ Brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov so bili višji za 25,4 %. V enakem obdobju lani je bilo odobren večji obseg odlogov oziroma obročnih plačil davčnih obveznosti kot je bilo vračilo, v prvih treh mesecih letos pa na raven prihodkov vplivajo le vračila davčnih obveznosti.

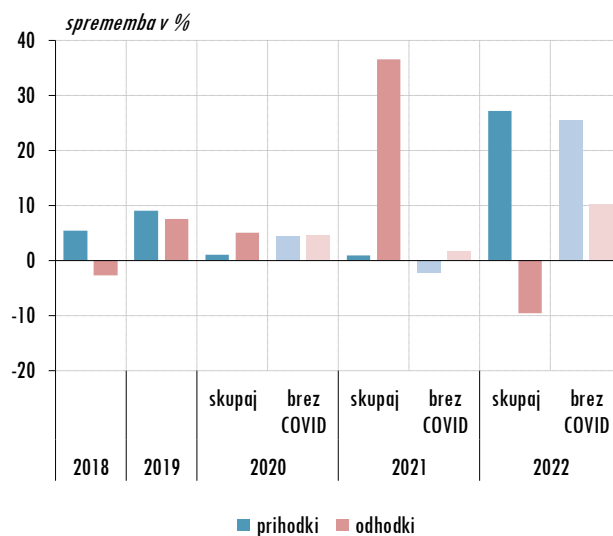
⁵ Januarja je bilo namreč prejetih še 118 mio EUR preostanka od skupaj 231 mio EUR prve tranše predplačil sredstev NOO.

Slika 1: Saldo državnega proračuna (januar-marec)

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Prihodki in odhodki državnega proračuna (januar-marec)

Vir: MF, preračuni FS.

Tabela 2: Učinek COVID ukrepov na realizacijo državnega proračuna

	januar-marec 2021		januar-marec 2022		brez COVID	
	v mio EUR		v mio EUR		medletna sprememba	
	COVID	brez COVID	COVID	brez COVID	v mio EUR	v %
Prihodki	-1	2.412	40	3.026	613	25,4
DDV	-16	822	21	1.047	225	27,4
Trošarine	22	286	1	326	40	13,9
Dohodnina	-4	411	2	466	55	13,4
DDPO	1	201	1	245	44	22,0
EU sredstva ¹	14	218	10	388	170	78,2
Nedavčni	0	187	0	212	26	13,7
Drugi prihodki	-18	287	6	340	53	18,4
Odhodki	949	2.729	315	3.011	282	10,3
Stroški dela skupaj	220	846	12	851	5	0,6
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	458	378	39	431	53	14,0
Izdatki za blago in storitve	37	235	111	249	14	6,1
Investicije	2	122	6	140	17	14,2
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	0	289	68	337	47	16,4
Subvencije	176	111	12	164	53	48,2
Obresti	0	386	0	333	-52	-13,6
Plačila sredstev v Proračun EU	0	197	0	182	-15	-7,7
Drugi odhodki	54	164	67	323	160	97,8
Saldo	-950	-316	-275	15	331	

Vir: MF, FURS, ocena in preračuni FS. Opomba: ¹Prihodke iz EU sredstev za financiranje COVID odhodkov pri vplivu na saldo nevtraliziramo, tako da jih privzamemo kot večje prihodke iz EU sredstev.

zaradi učinka osnove in povečanih tveganj za gospodarsko rast pričakujemo precejšnje umirjanje stopenj rasti davčnih prihodkov.

- **Odhodki** so bili v prvih treh mesecih letos za -9,6 % nižji kot v enakem obdobju lani. To je bilo predvsem posledica neposrednega učinka COVID ukrepov. Ti so v prvih treh mesecih lani znašali 949 mio EUR, v enakem obdobju letos pa 315 mio EUR. Brez tega učinka so bili odhodki v prvih treh mesecih letos medletno višji za 10,3 %.
- Večina skupne rasti brez učinka COVID ukrepov je posledica prenosa prejetih sredstev NOO v višini 118 mio EUR v proračunski sklad. Brez tega učinka bi bila skupna rast v treh mesecih 6,0-odstotna.
- Med ostalimi ključnimi kategorijami odhodkov so k skupni rasti največ prispevali višje subvencije, transferji posameznikom in gospodinjstvom ter v sklade socialnega zavarovanja. Povečanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom je posledica učinka osnove pri regresiranju šolskih prevozov in prehrane⁶ in redne marčevske uskladitve z inflacijo.⁷ Rast transferjev v sklade socialnega zavarovanja pa je predvsem posledica dejstva, da je povečanje odhodkov za pokojnine zaradi vnovične izredne uskladitve decembra in razmeroma visoke redne uskladitve večje od rasti prihodkov od socialnih prispevkov. Posledično je za izravnavo bilance ZPIZ potreben višji transfer iz državnega proračuna kot v enakem obdobju lani.
- Rast stroškov dela (brez učinka COVID dodatkov) je bila v prvih treh mesecih letos razmeroma omejena (0,6 %), a so tveganja za višjo rast ob morebitnih nadaljnjih stavkah in sprejetih, a še ne uveljavljenih dvigih plač na tem področju odhodkov najbolj izrazita.
- Odhodki za investicije so v prvih treh mesecih znašali 145 mio EUR, po proračunskih projekcijah pa naj bi bilo do konca leta realiziranih še 2,1 mrd EUR investicij, kar je skoraj 1 mrd EUR več kot v celotnem lanskem letu.

⁶ V prvih mesecih lani so bile šole še zaprte, zato ni bilo odhodkov za regresiranje prevozov in prehrane.

⁷ Marca se je večina socialnih transferjev uskladila z lansko inflacijo v višini 4,9 %, uskladile so se tudi meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti do njih.

Realizacija COVID ukrepov januar–marec 2022

- Odhodki državnega proračuna za COVID ukrepe so v prvih treh mesecih letos znašali 315 mio EUR, od začetka epidemije marca 2020 pa 5.107 mio EUR.
- Letos glavnino sredstev predstavljajo odhodki za obvladovanje epidemije, zlasti stroški testiranja in cepljenja. Za že tretji solidarnostni dodatek upokojemcem v času epidemije je bilo namenjenih 68 mio EUR, 47 mio EUR je znašalo povračilo izvajalcem zdravstvene dejavnosti za pokrivanje izpada prihodkov zaradi skrbi za COVID paciente, izplačila turističnih bonov pa 30 mio EUR.
- Po razpoložljivih podatkih FURS je bilo do konca marca dejansko vrnjenih oziroma so bile izdane odločbe za vračilo pomoči v skupni višini 113 mio EUR. Od 472 mio EUR odobrenih odlogov oziroma obročnih plačil davčnih obveznosti pa je bilo vrnjenih 338 mio EUR.

Tabela 3: Odhodki državnega proračuna za COVID ukrepe (v mio EUR)

	mar.-dec. 2020	jan.-dec. 2021	jan.-mar. 2022	SKUPAJ
Odhodki državnega proračuna za COVID ukrepe - SKUPAJ	2.004	2.788	315	5.107
Ukrepi za ohranjanje delovnih mest	1.136	632	3	1.771
Nadomestilo za zaposlene na čakanju na delo	328	271	2	601
Plačilo socialnih prispevkov za zaposlene na čakanju	124	0	0	124
Delno subvencioniranje skrajšanega delovnega časa	36	39	0	75
Plačilo prispevkov za PIZ zaposlenim, ki so delali	435	1	0	436
Temeljni dohodek in soc. prispevki s.p. in ostali upravičenci	196	238	0	433
Bolniška nadomestila za zaposlene krije v celoti ZZS	19	4	1	23
Krizni dodatek	0	56	0	56
Subvencioniranje minimalne plače	0	24	0	24
Ukrepi za tekoče delovanje javnih storitev	515	1.274	210	1.999
Dodatki zaposlenim	204	823	6	1.033
Obvladovanje epidemije (zaščitna oprema ipd.)	132	384	155	671
Ukrepi na področju vzgoje, izobraževanja, športa in kulture	29	30	1	60
Povračilo izpada opravljanja zdravstvene dej. vklj. s koncesionarji	105	9	47	162
Zagotavljanje sredstev ZZS	45	26	0	72
Ukrepi za ohranjanje potrošnje in socialnega položaja	291	287	101	679
Izplačila turističnih bonov	128	228	30	386
Solidarnostni dodatki različnim skupinam	163	59	71	293
Ukrepi za ohranjanje likvidnosti	0	308	0	308
Povračilo fiksnih stroškov	0	308	0	308
Ostali odhodki	61	288	2	351

Vir: MF, FURS, preračuni FS.